

ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна хірургія

повна назва навчальної дисципліни

ступінь освіти	магістр
галузь знань	22 Охорона здоров'я шифр і назва галузі знань
спеціальність	222 Медицина код і найменування спеціальності
освітньо-професійна програма	Медицина назва освітньо-професійної програми
статус дисципліни	обов'язкова

Дніпро-2025

Розробник:

Науково-педагогічні працівники кафедри
клінічних дисциплін

Гарант освітньо-професійної
програми:

проф., д.мед.н. Довгаль М.А.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри клінічних дисциплін.

Т.в.о. завідувача кафедри

Лілія Чобіток

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії,
протокол від 19.03.2025 р. №1.

Голова методичної комісії

проф., д.мед.н. Марина Довгаль

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Загальна хірургія» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки магістрів спеціальності (222 Медицина) галузі знань (22 Охорона здоров'я).

Предметом навчальної дисципліни є заходи з організації санітарно-епідемічного режиму в хірургічній клініці; перев'язочний матеріал і способи його застосування; кровотеча і способи її тимчасової та кінцевої зупинки; трансфузія компонентів донорської крові, ускладнення гемотрансфузії та їх профілактика; клініка, діагностика, перша медична допомога, принципи лікування при травматичних ушкодженнях; загальні питання хірургічної інфекції; клініка, діагностика, лікування, профілактика окремих видів хірургічної інфекції; основи клінічної онкології; основи анестезіології та реаніматології; методологія обстеження хірургічного хворого.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна ґрунтується на засвоєних здобувачами освіти знаннях з таких фундаментальних дисциплін як анатомія, гістологія, фізіологія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, пропедевтика внутрішньої медицини, фармакологія, і закладає основи для вивчення клінічної хірургії, травматології та ортопедії, урології, нейрохірургії, акушерства, гінекології, анестезіології, реаніматології та інших навчальних дисциплін, що передбачають застосування хірургічних методів лікування. Засвоєння навчальної дисципліни закладає підґрунтя до вивчення здобувачами освіти змістовних модулів «Хірургічні хвороби» на 4, 5 та 6 курсах.

Метою викладання навчальної дисципліни «Загальна хірургія» є:

- 1) Оволодіння систематизованими знаннями з організації хірургічної допомоги і профілактики розповсюдження внутрішньо-лікарняної інфекції;
- 2) Формування практичних умінь з використання перев'язочного матеріалу;
- 3) Оволодіння навичками догляду за хірургічними хворими;
- 4) Знайомство з основами трансфузіології та оволодіння методиками трансфузії компонентів донорської крові і забезпечення профілактики виникнення гемотрансфузійних ускладнень;
- 5) Опанування вмінням діагностувати різноманітні травматичні ушкодження та надавати при них першу медичну допомогу, засвоєння принципів лікування травматичних ушкоджень в умовах стаціонару;

6) Опанування загальними знаннями про хірургічну інфекцію, вмінням діагностувати хірургічні інфекційні хвороби; засвоєння принципів і особливостей лікування різних хірургічних інфекційних процесів та способів для їх профілактики;

7) Оволодіння знаннями з основ клінічної онкології;

8) Знайомство з принципами місцевого і загального знеболення, оволодіння алгоритмами діагностики термінальних станів, клінічної смерті і проведення заходів для елементарної підтримки життя;

9) Формування практичних умінь щодо обстеження хірургічного хворого і оформлення його результатів в медичній карті стаціонарного хворого.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти таких компетентностей:

Загальна компетентність за освітньо-професійною програмою

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК6	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК7	Здатність працювати в команді.
ЗК8	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК9	Здатність спілкуватись іноземною мовою.
ЗК10	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
ЗК14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахова компетентність за освітньо-професійною програмою

ФК1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань
ФК7	Здатність до діагностування невідкладних станів.
ФК8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
ФК9	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
ФК10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
ФК11	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
ФК13	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та

	профілактичних заходів.
ФК14	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.
ФК16	Здатність до проведення експертизи працездатності.
ФК17	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
ФК21	Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються
ФК24	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
ФК25	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Навчальна дисципліна забезпечує досягнення таких **програмних результатів навчання**:

Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою

ПРН 1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН2	Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
ПРН4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПРН5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПРН6	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
ПРН7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПРН8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу

	охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПРН12	Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН13	Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.
ПРН21	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПРН23	Застосовувати в професійній діяльності та професійному саморозвитку сучасні цифрові, інформаційно-комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення
ПРН25	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПРН26	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців; управляти конфліктами на міжособистісному та організаційному (професійному) рівні, налагоджувати ефективну комунікацію в фаховому та нефаховому середовищі.
ПРН28	Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.
ПРН31	Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи й безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціума - як фахівцями, так і нефахівцями; вміти приймати рішення самостійно, нести відповідальність за свої дії; ефективно працювати в команді, керуючись принципами лідерства та взаємоповаги

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступень, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів –4	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна
Загальна кількість годин -120	Спеціальність: 222 «Медицина»	Рік підготовки: 3
		Семестр 5-6й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 100 самостійної роботи студента – 20	Освітньо-кваліфікаційний рівень: II магістерський	Лекційні – 30
		Практичні – 70
		Самостійна робота –20
		Вид контролю: диф.залік

3.1. Теми лекцій

Тема лекції		Кількість годин
1	Асептика. Визначення. Поняття. Внутрішньолікарняна інфекція, санітарно-епідемічний режим. Асептичний режим. Профілактика розповсюдження ВІЛ-інфекції. Антисептика. Історична довідка. Шляхи розповсюдження екзогенної і ендогенної інфекції. Види антисептики. Характеристика антисептичних засобів та способів їх застосування.	4
2	Синдром кровотечі. Термінологія, семіотика, діагностика. Тимчасова та остаточна зупинка кровотечі. Комплексне лікування.	3
3	Клінічна трансфузіологія. Загальні питання. Донорство. Антигенні системи крові. Компоненти та препарати крові. Сучасні підходи до гемотрансфузійної терапії. Операція гемо трансфузії.	4
4	Рани та рановий процес. Види загосення ран. Принципи лікування ран	3
5	Травма та травматизм. Механічні ушкодження м'яких тканин та окремих анатомічних ділянок: клініка, невідкладна допомога. Переломи, вивихи: клініка, невідкладна допомога, лікування. Синдром тривалого здавлення. Бойова хірургічна травма (долікарська допомога).	4
6	Термічна травма. Термічні опіки: патогенез, класифікація, клініка, перша медична допомога, принципи лікування. Опікова хвороба. Електротравма: механізм ушкодження електричним струмом, клінічні ознаки, діагностика, перша медична допомога та її особливості. Холодові ураження: патогенез, класифікація, клініка, перша медична допомога, принципи лікування. Хімічні опіки: класифікація, патогенез, клініка, перша медична допомога, принципи лікування	4
7	Загальні питання розвитку, діагностики та лікування запальних та гнійних захворювань. Гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини. Гнійні захворювання лімфатичних судин і вузлів. Запальні захворювання залозистих органів. Гнійно-запальні захворювання пальців та кисті. Синдром системної запальної відповіді	4
8	Гнійні захворювання кісток і суглобів: загальні питання розвитку, діагностики та лікування.	2
9	Методологія обстеження хірургічного хворого	2
	Усього	30

3.2. Теми практичних занять

Тема заняття	Кількість годин
Загальні питання термінології та організації медичної (хірургічної) допомоги, термінологія і періоди хірургічного лікування. Передопераційний період (поняття про хірургічну операцію, класифікація оперативних втручань та показів до операції, особливості підготовки хворих до планових і термінових операцій, догляд за шкірою хворого, санація ротової порожнини, підготовка операційного поля, очищення товстої кишки за допомогою клізм, гігієна білизни та одягу хворих). Інтраопераційний період.	2
Загальні принципи догляду за хворими та догляд за оперованими хворими в післяопераційному періоді. Маніпуляції в хірургічному відділенні. Догляд за хворими, методи введення лікарських препаратів, постін'єкційні ускладнення та їх профілактика, лікувальні процедури. Догляд за оперованими хворими після операцій на черевній порожнині та її органах, грудній клітці та її органах, після урологічних, проктологічних операцій та хворими, що абонують.	2
Десмургія, поняття про пов'язку, перев'язку і перев'язувальні засоби	2

(класифікація пов'язок, бинт та його елементи, правила накладання бинтових пов'язок). Загальні положення, бинтові пов'язки. Інші види пов'язок. Техніка накладання типових бинтових пов'язок на голову, грудну клітку, живіт, кінцівки. Типові косинкові та пращеподібні пов'язки. Техніка накладання клейових пов'язок і пов'язок із трубчасто-еластичних бинтів на різні частини тіла.	
Асептика. Сучасні методи стерилізації. Загальні положення і термінологія. Основні шляхи поширення інфекції та її профілактика. Загальні принципи та сучасні методи стерилізації. Проблема ВІЛ-інфекції в хірургії, алгоритм дій медичного працівника при травмі при роботі з ВІЛ-інфікованим хворим. Гігієнічне миття рук медичного працівника. Ознайомлення з методикою виготовлення серветок, тампонів, кульок. Сучасні методи стерилізації.	2
Антисептика. Основи сучасної антисептики. Загальні положення і термінологія. Основи сучасної антисептики. Види антисептики і методи її застосування. Механічна, фізична, хімічна та біологічна антисептика.	2
Синдром кровотечі. Термінологія, семіотика, діагностика. Крововтрата. Тимчасова зупинка кровотечі. Загальні питання зовнішньої кровотечі та принципи її класифікації. Гостра та хронічна кровотеча, компенсаторноприспосувальні реакції організму на кровотечу, патогенез гемостазу. Принципи діагностичного алгоритму при кровотечі. Принципи і методи оцінки ступеня крововтрати, визначення величини крововтрати. Методи тимчасової зупинки кровотечі: пальцеве притискання, тиснуча пов'язка, закрутка, накладання джгута.	2
Остаточна зупинка кровотечі. Комплексне лікування. Методи остаточної зупинки кровотечі: механічні, фізичні, біологічні.	2
Клінічна трансфузіологія. Загальні питання. Імунологічні основи трансфузіології. Загальні питання трансфузіології. Імунологічні основи трансфузіології (поняття про групові антигени та антитіла). Система групи крові АВ0. Визначення групової приналежності крові за системою АВ0. Антигенна система резус-фактора. Методи визначення резусприналежності крові.	2
Сучасні підходи до гемотрансфузійної терапії. Компоненти та препарати крові. Кровозамінні розчини. Показання та протипоказання до переливання компонентів та препаратів крові. Компоненти та препарати крові. Кровозамінні розчини: класифікація та принципи використання при проведенні інфузійної терапії.	2
Переливання компонентів та препаратів крові. Методи переливання компонентів та препаратів крові. Аутогемотрансфузія: переваги та відносні недоліки. Техніка переливання компонентів та препаратів крові. Порядок дій лікаря при переливанні компонентів та препаратів крові. Обов'язкові дослідження при переливанні компонентів та препаратів крові.	2
Післягемотрансфузійні реакції та ускладнення. Реакції та ускладнення при переливанні компонентів і препаратів крові. Класифікація. Етіологія. Патогенез. Семіотика післягемотрансфузійних реакцій та ускладнень. Алгоритм дій лікаря при підозрі на виникнення реакції або ускладнення.	2
Рани та рановий процес. Лікування чистих ран. Інфікована і гнійна рана. Принципи лікування. Загальні поняття про рани та рановий процес (класифікація ран, види загоєння ран та фази перебігу і можливі ускладнення ранового процесу). Принципи лікування ран (лікування операційних та свіжоінфікованих ран). Інфіковані рани. Особливості лікування. Перебіг ранового процесу у гнійній рані, первинна допомога та хірургічна обробка гнійної рани, види вторинних швів, лікування гнійної рани в залежності від фази ранового процесу	2
Загальні питання про травму, травматизм. Класифікація травм. Загальні принципи надання невідкладної допомоги потерпілим. Основи транспортної іммобілізації та правила виконання окремих видів іммобілізації. Ушкодження голови, обличчя і шиї, грудної клітки та її органів, живота та органів черевної порожнини, м'яких тканин.	2

Травма та травматизм. Визначення перелому (класифікація, механізм виникнення перелому, види зміщень кісткових уламків, регенерація кісткової тканини, клінічна картина, методи діагностики переломів). Основи транспортної іммобілізації при травматичних ушкодженнях кісток і суглобів. Основні принципи лікування переломів у стаціонарі (основні види закритого та відкритого лікування, знеболення, фіксаційний і екстензійний методи лікування, наслідки лікування переломів). Вивихи поняття, класифікація, механізм виникнення, клінічні прояви, диференційна діагностика між переломом та вивихом.	2
Особливості надання медичної допомоги при бойових діях та надзвичайних ситуаціях. Загальна характеристика бойової хірургічної травми. Організація і зміст медичної допомоги пораненим і травмованим в умовах бойових дій, під час евакуації. Вогнепальна та мінно-вибухова рана. Надання першої допомоги, принципи сортування потерпілих.	2
Опікова травма. Загальні термінологічні положення, діагностичні та лікувальні заходи при термічному, хімічному та радіаційному впливі на біологічні тканини. Надання первинної допомоги при опіках та методика проведення первинного туалету опікової рани. Електротравма: механізм дії електричного струму на організм, клінічні прояви, перша допомога та принципи лікування.	2
Визначення, періоди опікової хвороби; патогенез, клінічні прояви. Невідкладна допомога потерпілим з підозрою на наявність опікової хвороби на місці пригоди та під час транспортування до стаціонару. Основні принципи лікування опікової хвороби. Холодова травма: патогенез, місцеві та загальні клінічні ознаки. Принципи лікування переохолодження та відмороження.	2
Некрози, нориці та виразки. Загальні термінологічні положення, причини виникнення, клінічні прояви та принципи лікування некрозу та гангрени. Пролежні: етіологія, патогенез, клінічні прояви, принципи лікування. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика та принципи лікування нориць. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика та принципи лікування виразок	2
Основи клінічної онкології. Термінологія і класифікація новоутворень. Загальна симптоматологія і діагностика новоутворень. Загальні принципи лікування пухлин.	2
Загальні питання розвитку, діагностики та лікування запальних та гнійних захворювань. Визначення гнійної хірургічної інфекції, причини розвитку запальних і гнійних захворювань. Види та клінічні прояви запальних і гнійних захворювань. Діагностика і принципи лікування запальних і гнійних захворювань. Фурункул і карбункул: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Абсцес: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Флегмона: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Гідраденіт: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування і профілактики. Бешиха: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Еризипелоїд: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування	4
Гнійні захворювання лімфатичних судин і вузлів. Лімфангіт: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Лімфаденіт: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Запальні захворювання залозистих органів. Лактаційний мастит: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Паротит: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування.	4
Гнійно-запальні захворювання пальців та кисті. Пароніхій: патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Панарицій: класифікація, етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Флегмона кисті: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування.	2

Гнійні захворювання кісток і суглобів. Остеомієліт: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Гострий гематогенний остеомієліт: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Післятравматичний остеомієліт: причини і механізм розвитку, семіотика, діагностика, принципи лікування. Гострий гнійний артрит: причини і механізм розвитку, клінічні прояви, діагностика і принципи лікування. Гострий гнійний бурсит: переважна локалізація, механізм розвитку, клінічні прояви, діагностика і лікування.	2
Анаеробна інфекція. Гостра специфічна хірургічна інфекція. Клостридіальна анаеробна інфекція (газова флегмона, газова гангрена): механізм розвитку, клінічна картина в залежності від форми газової гангрені, принципи лікування. Неклостридіальна анаеробна хірургічна інфекція: етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування. Правець: етіологія і епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви в залежності від періоду захворювання, принципи лікування та профілактики (планова та екстрена профілактика). Сибірка: етіологія, патогенез, клінічні прояви шкірної форми (сибірковий карбункул), принципи лікування та профілактики.	4
Послідовність і методологія обстеження хірургічного хворого. Опитування хворого: скарги, анамнез захворювання та анамнез життя. Вивчення та оцінка загального стану хворого. Обстеження шкіри і видимих слизових оболонок, лімфатичних вузлів, м'язової системи і кістково-суглобового апарату. Обстеження голови і обличчя, шиї, грудної клітки та органів дихання, серцево-судинної системи. Обстеження живота, та органів черевної порожнини, прямої кишки та періанальної ділянки, сечовивідної системи, нервової системи і психічного статусу хворого	2
Додаткові методи обстеження хворого (лабораторні методи обстеження, інструментальні: ендоскопічні, ультразвукові, рентгенологічні та магнітнорезонансні методи дослідження). Оцінка результатів додаткових методів обстеження хворого.	2
Курація хворого та документування отриманих даних у вигляді здобувач освітиської медичної карти стаціонарного хворого. Захист здобувач освітиської карти стаціонарного хворого.	2
Види анестезії, їх недоліки і переваги, показання і протипоказання для окремих видів знеболення. Передопераційне обстеження хворого. Визначення ступеня операційно-анестезіологічного ризику. Етапи оперативного знеболення. Стадії наркозу. Клінічне, лабораторне і моніторне спостереження за хворим під час оперативного втручання.	4
Післяопераційна інтенсивна терапія, як продовження оперативного лікування. Ускладнення в післяопераційному періоді з боку різних органів і систем. Діагностика та невідкладна допомога при гострих розладах дихання і кровообігу	2
Діагностика та невідкладна допомога при гострих розладах дихання і кровообігу.	2
Термінальні стани. Причини зупинки кровообігу. Клінічна смерть. Патолофізіологічне обґрунтування методики серцево-легеневої і мозкової реанімації. Базова підтримка життя (I стадія СЛЦР).	2
Усього	70

3.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
	Не заплановано	

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

Завдання для самостійної роботи за темами

№ з/п	Тема самостійної роботи	Кількість годин
1	Амбулаторно-поліклінічна допомога. Стаціонарна хірургічна допомога, стаціонар «однієї доби». Спеціалізована хірургічна допомога (спеціалізовані хірургічні відділення і центри). Післяопераційний період. Основні принципи догляду за хворими у післяопераційному періоді, профілактика можливих ускладнень, харчування хворих	2
2	Види пов'язок, що затвердівають. Правила гіпсової техніки . Підготовка операційної білизни, перев'язувального матеріалу та інструментів до стерилізації, методи укладки матеріалів в бікси Шиммельбуша . Основні групи хімічних антисептиків, показання до їх застосування	1
3	Клініка гострої кровотечі. Принципи комплексного лікування кровотечі. Донорство. Сучасні підходи до проведення гемотрансфузійної терапії	2
4	Спостереження за хворим під час проведення трансфузійної терапії та після її завершення. Профілактика післягемотрансфузійних реакцій та ускладнень	1
5	Види дренивання гнійної рани. Клінічні ознаки гнійної рани. Синдром тривалого стискання. Невідкладна допомога при вивихах та принципи лікування вивихів. Рівні медичної допомоги, їх завдання	2
6	Принципи місцевого лікування опікових ран. Перша допомога при переохолодженнях та відмороженнях. Пролежні принципи про Гнійні захворювання шкіри та підшкірної клітковини. Профілактика лактаційного маститу та паротиту. Клостридіальна анаеробна інфекція (газова флегмона, газова гангрена): збудникифілактики. Профілактика і рання діагностика пухлин	2
7	Принципи обстеження місцевого (локального) статусу. Оцінка даних додаткових методів обстеження хворого. Оформлення здобувачем навчальної медичної карти стаціонарного хворого	2
8	Показання і протипоказання для проведення спинальної анестезії. Показання і протипоказання для проведення інгальційної анестезії. Сучасні методи контролю глибини інтраопераційної анестезії.	2
9	Показання і протипоказання для проведення епідуральної анестезії.	2
10	Показання і протипоказання для проведення тотальної внутрішньовенної анестезії.	2
11	Методи відновлення та підтримки прохідності дихальних шляхів. Контроль водного балансу в післяопераційному періоді. Профілактика тромбоемболічних ускладнень в післяопераційному періоді. Профілактика гнійно-запальних ускладнень в післяопераційному періоді	2
12	Електрокардіографічна діагностика виду зупинки кровообігу. Методика використання автоматичних зовнішніх дефібриляторів. Медикаментозна терапія при проведенні серцево-легеневої реанімації.	2
	Усього	20

5. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 200-бальною шкалою.

5.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень наведені у Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ПЗВО «ДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я».

5.2. Форми і критерії поточного оцінювання

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному/лабораторному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань лабораторних/практичних робіт.

Оцінювання поточної успішності студента здійснюється на кожному занятті (теоретичні знання та практичні навички) шляхом виставлення до журналу академічної успішності оцінки за національною чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2»):

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення навчальних першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, вільно володіє державною мовою.

Оцінка «4» (добре) – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, вільно володіє державною мовою; але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичного завдання.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача освіти невпевненість або відсутність стабільних знань; виконуючи завдання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю, на достатньому рівні володіє державною мовою.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до таблиць 1 та 2.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються ДЗ або екзаменом)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22- 4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19- 4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17- 4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14- 4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12- 4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09- 4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07- 4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04- 4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02- 4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99- 4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97- 3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94- 3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92- 3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89- 3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87- 3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84- 3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82- 3,83	153	3.05-3,06	122

4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Види поточного контролю: усний, письмовий (різновидом є тестовий).

Форми поточного контролю: фронтальне та індивідуальне опитування, проведення термінологічних диктантів, розв'язання письмових завдань, написання есе, розв'язання практичних ситуацій тощо.

Для здійснення поточного контролю викладачем розробляється методичне забезпечення з тієї чи іншої навчальної дисципліни (перелік питань та завдань практичного змісту, тестові завдання тощо).

5.3. Структура підсумкового семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма підсумкового семестрового контролю – диференційний залік.

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації

- професорів С. Д. Хіміча, М.Д.Желіби,. – К.:ВСВ «Медицина», 2018. – 608с.
- Загальна хірургія: підручник / М. Д. Желіба, С. Д. Хіміч, І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів М.Д.Желіби, С. Д. Хіміча. – К.: ВСВ «Медицина», 2010, 2016. – 448 с.
- Общаяхирургия: учебник /Н.Д.Желиба, С.Д.Химич, И.Г.Герич и др.: под ред. профессоров Н.Д.Желибы, С.Д.Химича. – К.: ВСИ «Медицина», 2011, 2016. – 488 с.
- Хірургія. Т.1: Підручник з загальної хірургії /за редакцією Я.С.Березницького, М.П.Захараша, В.Г.Мішалова, В.О.Шідловського. – Дніпропетровськ.: РВА «Дніпро VAL», 2006. – 443с.
- Пантьо В.І. Загальна хірургія: навчальний посібник / В.І.Пантьо, В.М.Шимон, О.О.Болдіжар – Ужгород: ІВА,2010. – 464с.
- Бутирський О. Г. Загальна хірургія: посібник для студентів, лікарів-інтернів та молодих хірургів / О. Г. Бутирський. – Сімферополь: ПП «Эльїньо», 2009. – 460 с.
- Бутырский А. Г. Общая хирургия (с алгоритмами ухода за хирургическими больными): учебное пособие для студентов, обучающихся на английском языке / А. Г. Бутырский. – Симферополь : КГМУ, 2004. – 478 с.
- Петров С. В. Общаяхирургия: учебник / С. В. Петров. – СПб: Питер, 2005.
- Ляпіс М. О. Методика обстеження хірургічного хворого / М. О. Ляпіс – Тернопіль, 2000.
- Жученко С. П. Загальна хірургія / С. П. Жученко, М. Д. Желіба, С. Д. Хіміч. – Київ: Здоров'я, 1999. – 368 с.
- Черенько М. П. Загальна хірургія / М. П. Черенько, Ж. М. Ваврик. – Київ: Здоров'я, 1999.
- Общаяхирургия:Учебник для медицинскихвузов/Под ред. П.Н.Зубарева, М.И.Лыткина, М.В.Епифанова. – 2-е изд., доп. и перераб. – СПб: СпецЛит., 2004. – 491 с.
- Гостищев В. К. Общая хирургия / В. К. Гостищев. – Москва, 1993.
- Волколаков Я. В. Общая хирургия / Я. В. Волколаков. – Рига, 1989.
- Kushnir R. Ya. Generalsurgery / R. Ya. Kushnir. – Ternopil: Ukrmedknyha, 2005. – 308 p.
- Lyapis M. A. Methods of examination of a surgicalpatient / M. A. Lyapis. – Ternopil: Ukrmedbook, 2004. – 156 p.
- Schevchenko S. I. Surgery / S. I. Schevchenko and others. – Kharcov, 2004.
- Общая хирургия: Учебник для медицинских вузов/ Под ред. П.Н.Зубарева, М.И.Лыткина, М.В.Епифанова.-2-е изд.,доп и перераб.-СПб: СпецЛит., 2004.- 491 с.
- Butyrsky A. General surgery. – Simferopol. 2004.

Допоміжна:

- Амбулаторні хірургічні маніпуляції / за ред. Проф.. Польового В. П., Шкваровського І. В., Желіби М. Д. – Чернівці: Медуніверситет, 2013. – 252 с.
- Догляд за хворими хірургічного профілю / В. П. Польовий, О. Й. Хомко, С. П. Польова, А. С. Паляниця, І. О. Вишневський. – Чернівці: Медуніверситет – 2012. – 380 с.
- Казицкий В. М. Десмургия / В. М. Казицкий, Н. А. Корж. – Київ, 1999.
- Клінічна онкологія: Посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів/ Б. А. Болюх, В. В. Петрушенко, А. А. Ткач та ін.; за ред. д.мед.н., проф. Б. А. Болюха. – Вінниця: ДП «ДКФ», 2012. – 704 с.
- Медицина катастроф (основы оказания медицинской помощи пострадавшим на догоспитальном этапе) / Под ред. Х. А. Мусалатова. – М., 2002. – 440 с.
- Парамонов Б.А., Порембский Я.О., Яблонский В.Г. Ожоги: Руков. для врачей. — СПб.: СпецЛит, 2000. — 480 с.
- Перша долікарська допомога / Андрищенко В. П., Кушта Ю. Ф., Андрищенко Д. В. – Львів, Львівський національний медичний університет, 2011. – 351 с.
- Петриченко Т. В. Перша медична допомога. – 2007 р. – 248 с.
- Польовий В. П. Догляд за хворими хірургічного профілю / В. П. Польовий, О. Й. Хомко, С. П. Польова, А. С. Паляниця. – Чернівці: Медуніверситет, 2012. – 380 с.
- Польовий В. П. Амбулаторні хірургічні маніпуляції / В. П. Польовий, І. В. Шкварковський, М. Д. Желіба. – Чернівці : Медуніверситет, 2013. – 252 с.
- Фісталь Е.Я., Козинець Г.П., Самойленко Г.Є. та ін. Комбустіологія. – К., 2004. – 184 с.
- Хіміч С. Д. Довідник хірурга / С. Д. Хіміч. – Київ : Здоров'я, 2011. – 240 с.
- Чен Г. Руководство по технике врачебных манипуляций (2-е издание) / Г. Чен, К. Дж. Соннендэй, К. Д. Лилремо. – Москва: Медицинская литература, 2002. – 384 с.
- Юрихин А. П. Десмургия / А. П. Юрихин. – Ленинград, 1986.
- Clinical wound management / Prem P. Gogia. – SLACK Incorporated, 1995.
- Kushnir R. Lectures of Generalsurgery. – 2005.
- Lyapis M.A. Methods of examination of a surgicalpal patients. – 2004.
- Methodological recommendations on surgical patients care. – Vinnitsa medical national university, 2006.

Інформаційні ресурси

Сайт університету www.knmu.kharkov.ua/
 Кафедри Email: generalsurgery2@ukr.net
 Бібліотека <http://libr@KHMU.kharkov.ua>